

אנו מביאים לקורא שלושה מאמרים מתוך החוברת — מחקרים וניסויי שדה בגליל המערבי בענף המטעים (אפריל 1974). החוברת הינה דו"ח חמישי, לשנת 73/1972 של משרד החקלאות איזור הגליל המערבי ושל המועצה האזורית סולם-צור געתון נעמן זבולון.

ע. להב — מינהל המחקר החקלאי, מרכז וולקני
ב. גפן — משרד החקלאות, שה"מ, הגליל המערבי
ה. זמט — חווה אזורית לנסיונות, הגליל המערבי

הנושך ניסויים בהגדלת פרי אבוקדו נוהזן האס

היבול נקטף בכל שורה בנפרד והוערכו בו משקל ומספר פירות לעץ, משקל ממוצע של הפרי ואחוז הגרעינים החיים והמנוונים. כמו כן הועבר הפרי למיון בבית האריזה ונקטפו בו אחוזי היצוא והתפלגות הגדלים של הפירות.

מטרות

- קבלת פרי מזן האס בגודל מתאים יותר ליצוא.
- לברר סיבות לקבלת פרי גדול במטע מסויים.

תוצאות

התוצאות הראשוניות (טבלה 1) מורות על ירידה בגודל הפרי ולפיכך ירידה באחוז היצוא בפירות שנקטפו מעצים הסמוכים למפרה. בעצים אלה נמצא אחוז גבוה של גרעינים חיים בפירות קטנים מאד (80—130 גר'). יש צורך לאמת ממצאים אלה בשנים הבאות.

רקע ושיטות

ב-1972 נבחר מטע של כ-400 עצי האס ביי ח'יפ. המטע בנוי מ-9 שורות — כל אחת בת 40 עצים. משלושה צדדים נמצאים מפרים — אטינגר או פוארטה — כשהצד הרביעי ללא מפרה. המטע ידוע כמניב יבולים טובים של פרי גדול.

טבלה 1

המדר	מספר שורות מהמפרה	1	2	3	4	5	6	7	8	9
ס"ה יבול ממוצע לעץ (ק"ג)		81.0	83.4	92.6	86.9	95.5	90.4	101.5	89.1	91.8
ס"ה יבול ממוצע לעץ (מס' פירות)		394	440	420	391	431	412	459	412	417
גודל ממוצע בגרמים		205.4	190.4	220.9	222.1	221.6	219.6	221.5	216.2	220.3
% פרי נקטף סלקטיבי (לפי מספר)		11.43	10.15	17.04	24.29	19.40	17.35	22.90	29.35	32.7
% פרי קטן מגודל פחות מ-24 (משקל)		8.76	5.70	3.85	4.40	3.89	4.30	2.43	3.59	3.54
% פרי ראוי ליצוא (משקל)		81.45	81.66	88.71	86.78	85.62	86.72	87.83	85.4	84.46
% גרעינים חיים בפרי קטן מאד		36.8	31.7	17.2	12.5	8.0	13.5	8.7	10.0	12.2
% פירות קטנים עם גרעין מת		2.8	6.7	4.3	13.3	10.7	16.7	10.7	5.0	15.3